

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : नोव्हेंबर - २०२३

सत्र ३ रे

विषय : समकालीन सामाजिक समस्या आणि प्रश्न (25 CP 3.3)

दिनांक : २३/११/२०२३

गुण: ६०

वेळ: दु.२.०० ते दु. ४.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

१. देशातील विविध राज्ये आणि प्रदेशांमधील लोकांच्या एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी होणाऱ्या हालचालींना ----- असे म्हणतात.
अ) एकूण स्थलांतर ब) अंतर्गत स्थलांतर क) निव्वळ स्थलांतर ड) बाह्य स्थलांतर
२. मानवी प्रतिष्ठेच्या आणि अधिकारांच्या सर्व तत्वांचे उल्लंघन करणारा संघटित गुन्हेगारीला असे म्हणतात.
अ) मद्यपान ब) स्थलांतर क) तस्करी ड) वरील सर्व
३. जेव्हा परकीय सहभागाशिवाय दहशतवादी गटाच्या कारवाया आपल्या सरकारला उद्देशून केल्या जातात तेव्हा त्याला --
----- असे म्हणतात.
अ) राष्ट्रीय दहशतवाद ब) आंतरराष्ट्रीय दहशतवाद क) दोन्ही a आणि b ड) वरीलपैकी काहीही नाही
४. लोकांमधील शिक्षणाच्या अभावाला ----- असे म्हणतात.
अ) साक्षरता ब)निरक्षरता क)गरिबी ड)अन्याय
५. देशात येणाऱ्या लोकांची एकूण संख्या आणि वास्तव्यासाठी देशाबाहेर जाणाऱ्या लोकांची एकूण संख्याला ----- असे म्हणतात.
अ) निव्वळ स्थलांतर ब) अंतर्गत स्थलांतर क) एकूण स्थलांतर ड) बाह्य स्थलांतर
६. मानवी मनावर औषधांची प्रतिक्रिया ----- पासून बदलते.
अ) व्यक्ती ते व्यक्ती ब) वेळ ते वेळ क) ठिकाण ते ठिकाण ड) वरीलपैकी काहीही नाही
७. ----- स्थलांतर हा एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी स्थलांतरचा प्रकार आहे.
अ) तात्पुरते ब) कायम क) तात्पुरते आणि कायम ड) वरीलपैकी काहीही नाही
८. सर्व सामाजिक समस्या अशा परिस्थिती असतात ज्यांचे समाजावर ----- प्रकारचे परिणाम होतात.
अ) हानिकारक ब)सकारात्मक क)हानिकारक आणि सकारात्मक ड)वरीलपैकी काहीही नाही
९. जेव्हा एखादा माणूस सामाजिकदृष्ट्या एकटा पडतो किंवा त्याला समाजात स्थान नाही असे वाटते तेव्हा तो स्वतःचा नाश करतो अशा प्रकारच्या आत्महत्येला ----- असे म्हणतात.
अ) जीवघेणी आत्महत्या ब) अनौमिक आत्महत्या क) परोपकारी आत्महत्या ड) अहंकारी आत्महत्या
१०. ----- हे मादक पदार्थांच्या व्यसनाच्या मानसिक कारणांचे लक्षण आहे.
अ) नैराश्य ब) आघातजन्य घटना क) प्रचंड शैक्षणिक दबाव ड) वरील सर्व

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(२०)

- 1) मादक पदार्थांचे व्यसन म्हणजे काय? मादक पदार्थांच्या व्यसनाची कारणे स्पष्ट करा.
- 2) मद्यपानाचे परिणाम थोडक्यात सांगा.
- 3) गरिबीचे विविध प्रकार थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 4) आत्महत्येसाठी कोणते विविध सामाजिक घटक कारणीभूत आहेत याचे तपशीलवार वर्णन करा.

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

(१५)

- १) स्थलांतर म्हणजे काय? स्थलांतराचे प्रकार आणि कारणे थोडक्यात सांगा.
- 2) मादक पदार्थांच्या व्यसनाचे विविध प्रकार थोडक्यात सांगा.

3) गरिबीच्या विविध प्रकारांची थोडक्यात चर्चा करा.

प्र.४. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

१) सामाजिक समस्यांचे स्वरूप.

२) शेतकरी आत्महत्या प्रतिबंधात्मक उपाय

३) तस्करीचा परिणाम

४) दहशतवादाची संकल्पना

Sub : Contemporary Social Problems and Concerns (25 CP 3.3)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative

(10)

- The movement of people in different states and regions within a country from one place to another is termed as-----
a) Gross migration b) Internal migration C) Net migration d) External migration
- An organized crime which violates all tenets of human dignity and rights is known as.....
a) Alcoholism b) Migration C) Trafficking d) All of the above
- When terrorist group activities are directed at element to our government without foreign involvement is termed as -----
a) National terrorism b) International terrorism C) Both a & b d) None of the above
- Lack of education among people is termed as -----
a) Literacy b) Illiteracy C) Poverty d) Injustice
- The total number of people coming in the country and total number of people going out of country for residing is called as-----
a) Net migration b) Internal migration C) Gross migration d) External migration
- The reaction of drugs on human mind is varies from -----
a) Person to Person b) Time to Time C) Place to Place d) None of the above
- Migration is ----- type of moment from one place to another place.
a) Temporary b) Permanent C) Temporary & permanent d) None of the above
- All social problems are situations that have ----- types of consequences on society.
a) Harmful b) Positive C) Harmful & Positive d) None of the above
- When a man become socially isolated or feels that he has no place in the society he destroy himself that type of suicide is termed as -----
a) Fatalistic suicide b) Anomic suicide C) Altruistic Suicide d) Egoistic Suicide
- is a sign of psychological causes of drug addiction.
a) Depression b) Traumatic events C) Huge academic pressure d) All of the above

Q.2 Answer in brief (Any two)

(20)

- What do you mean by drug addiction? Illustrate causes of drug addiction.
- Explain in brief effects of alcoholism.
- Elucidate in brief various types of poverty.
- Describe in detail which different social factors are responsible for suicide.

Q.3 Answer any one of the following. (Any one)

(15)

- What do you mean by migration? Explain in detail types & causes of migration.
- Explain in brief different forms of effects of drug addiction.
- Discuss in brief different forms of poverty.

Q.4 Short notes (any three)

(15)

- Nature of social problems.
- Preventive measures of farmers suicide
- Impact of trafficking
- Concept of terrorism